

Parlamentul
Republicii Moldova

D64-01 nr. 54
12 februarie 2024

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație (nr. 33 din 07.02.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat în titlu, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și a prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Aspecte de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea articolului 2 din Legea nr.121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, sub aspectul majorării cuantumului alocației lunare de stat pentru unele categorii de beneficiari prevăzuți de Legea respectivă, începând cu 1 martie 2024.

3. Potrivit Notei informative alăturate proiectului, scopul acestuia constă în sporirea protecției sociale a unor categorii de populație, după cum urmează:

- participanților la cel de-al doilea război mondial din rândul militarilor care și-au satisfăcut serviciul militar în componența armatei de operații, detașamentelor și formațiunilor de partizani, văduvelor Eroilor Uniunii Sovietice, persoanelor care au lucrat ca angajați civili în armata de operații în anii celui de-al doilea război mondial, persoanelor care s-au aflat în orașul Leningrad (Sankt Petersburg) în perioada blocadei (8 septembrie 1941 - 27 ianuarie 1944), persoanelor antrenate de organele puterii locale la strângerea munițiilor și a tehnicii militare, la deminarea teritoriului și a obiectelor în anii celui de-al doilea război mondial;

- soților supraviețuitori ai participanților la Cel de-al Doilea Război Mondial sau la acțiuni de luptă în timp de pace, căzuți la datorie, sau ai persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate;
- copiilor participanților la cel de-al doilea război mondial sau la acțiuni de luptă în timp de pace, căzuți la datorie, sau ai persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate;
- unuia dintre părinții participanților la acțiunile de luptă în timp de pace sau la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova căzuți la datorie.

Cu referire la Lista beneficiarilor menționați în Nota informativă a proiectului, relevăm că aceasta nu este completă, deoarece potrivit prevederilor art. 2 alin.(1) punctele 2), 3), 4), și 5) din legea prenotată, prin adoptarea proiectului de lege vizat, vor beneficia de această majorare și:

- participanții la cel de-al doilea război mondial din rândul membrilor organizațiilor și grupelor ilegale, foștilor deținuți în lagărele de concentrare fasciste și în ghetouri, în alte locuri de detenție forțată, create de Germania fascistă și de aliații acesteia în perioada celui de-al doilea război mondial;

- copiii participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, decedați, pînă la atingerea vârstei de 18 ani sau după această vîrstă, dacă își continuă studiile în instituțiile de învățămînt la cursurile de zi pînă la terminarea studiilor, însă cel mult pînă la atingerea vârstei de 23 de ani;

- unuia dintre părinți ai militarilor căzuți la datorie sau decedați în timpul îndeplinirii obligațiilor serviciului militar în termen din rândurile Armatei Sovietice sau ale Armatei Naționale.

4. Concomitent, semnalăm că pentru categoria beneficiarilor stabiliți la art.2 alin.(1) pct.2) din Legea vizată, cuantumul alocației lunare de stat a fost deja majorat la 1750 de lei, prin Legea nr. 433/2023 pentru modificarea Legii nr.121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație, fiind aplicate din 1 ianuarie 2024.

5. Prin natura relațiilor sociale reglementate, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, iar domeniul reglementat este de competența exclusivă a Parlamentului, în corespundere cu prevederile art. 66 și art. 72 din Constituția Republicii Moldova.

6. Cu referire la impactul economico-financiar, conform Notei informative aproximativ 570 de persoane urmează să beneficieze, începând cu 1 martie 2024, de alocații lunare de stat majorate cu suma fixă de 250 lei, iar implementarea prevederilor proiectului de lege implică alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat în mărime de aproximativ 1 425 000 lei pentru restul lunilor rămase din anul 2024. În situația de referință, atenționăm asupra necesității respectării

prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, a Hotărârii Curții Constituționale nr.29/2001 privind interpretarea prevederilor art. 131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova și ale art. 58 alin.(2) din Regulamentul Parlamentului, potrivit cărora *proiectul de lege poate fi adoptat doar în condițiile acceptării prealabile de către Guvern.*

7. Suplimentar, menționăm că în vederea respectării art. 21 alin. (1) lit. e) și art. 32 alin.(1) din Legea nr.100/2017, proiectul de lege necesită a fi supus consultării publice și avizării de către autoritățile a căror competență are tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare al proiectului actului normativ. În sensul dat, considerăm oportună avizarea proiectului vizat de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale (pct. 7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin HG nr. 149/2021) și Casa Națională de Asigurări Sociale (pct. 7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Casei Naționale de Asigurări Sociale, aprobat prin HG nr. 230/2020).

II. Obiecții tehnico-legislative

1. La **Art. I, pct.1 necesită a fi exclus.** A se vedea obiecția de la pct.4 din prezentul aviz.

2. La **Art. II**, atenționăm că acesta conține două alineate numerotate cu cifra ”(2)”. Pentru rigoare normativă, **alin. (2)** ce vizează punerea în sarcina Guvernului de a aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile legii, rămâne a fi în modul expus, însă norma ce vizează punerea în aplicare a prevederilor legii începând cu 1 martie 2024, propunem a fi expusă într-un alineat nou cu următorul conținut:

”(3) Casa Națională de Asigurări Sociale va ajusta cuantumurile alocațiilor lunare de stat stabilite până la intrarea în vigoare a prezentei legi pentru categoriile de persoane menționate la art.I la cuantumurile stabilite prin prezenta lege, începând cu 1 martie 2024.”

În concluzie, relevăm că la definitivarea proiectului de lege urmează a se ține cont de sugestiile expuse în prezentul aviz.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală